

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-2-013 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 19-46/782-339
Karar Tarihi : 26.12.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER : Ahmet ŞAHİN, Betül AYHAN, Mehmet Mustafa ŞEREF

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

- Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.
Temsilcileri: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN,
Av. Orhan ÜNAL, Av. Caner K. ÇEŞİT
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza 38/8 Balmumcu Beşiktaş/
İstanbul
- TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş.
Gayrettepe Mah. Yıldız Posta Cad. No:40 Bodrum Kat, Oda
No: 13 34349 Beşiktaş/İstanbul
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Aydınevler Mah. İnönü Cad. No:20 Küçükalyalı Plaza Park 34854
Maltepe/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Vodafone Telekomünikasyon A.Ş., TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. arasında akdedilen Mobil Ön Ödemeli Aboneliklerde Yıllık Telsiz Kullanma Ücretinin Tahsilatına İlişkin Protokol'e menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 08.05.2019 tarih ve 3097 sayılı giren bildirim üzerine düzenlenen 19.12.2019 tarih ve 2019-2-013/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; "Mobil Ön Ödemeli Aboneliklerde Yıllık Telsiz Kullanma Ücretinin Tahsilatına İlişkin Protokol"e (Protokol) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirimin konusu; Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. (Vodafone), TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. (TT Mobil) ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell) arasında akdedilen Protokol'e 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit verilmesine veya bunun mümkün olmaması halinde aynı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde muafiyet tanınmasına ilişkindir.
- (5) Söz konusu bildirim üzerine, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun (EHK) 7. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 21.05.2019 tarihli ve 6053 sayılı yazı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK) görüş talep edilmiş, BTK tarafından hazırlanan görüş yazısı 22.10.2019 tarihli ve 7170 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.

- (6) Dosya kapsamında TT Mobil tarafından gönderilen yazı 20.05.2019 tarih ve 3331 sayı, Turkcell tarafından gönderilen yazı ise 28.06.2019 tarih ve 4249 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) Ayrıca dosyaya ilişkin olarak tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla taraflardan bilgi talebinde bulunulmuş, Vodafone'dan gelen bilgiler 16.07.2019 tarih ve 4641 sayı, TT Mobil'den gelen bilgiler 25.07.2019 tarih ve 4873 sayı, Turkcell'den gelen bilgiler 18.07.2019 tarih ve 4720 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

G.1. İlgili Teşebbüsler

G.1.1. Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. (Vodafone)

- (8) Vodafone, BTK düzenlemeleri çerçevesinde; sabit telefon, internet servis sağlayıcılığı, altyapı işletmeciliği, uydu haberleşme ve sanal mobil şebeke hizmetlerini sunabilecek şekilde yetkilendirilmiştir. Vodafone'un tüm hisseleri Vodafone Holding A.Ş.'ye aittir. Vodafone Holding A.Ş. ise Vodafone International Holdings B.V.'nin kontrolü altında bulunmaktadır.

G.1.2. Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell)

- (9) Turkcell'in faaliyet konuları "GSM-Pan Avrupa Mobil Telefon Sistemi" ihalesinde öngörülen iş ve hizmetler ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na aykırı olmamak üzere her türlü telefon, telekomünikasyon vb. hizmetler ve IMT-2000/UMTS hizmet ve altyapılarına ilişkin yetkilendirme kapsamındaki faaliyetler olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte 2006 yılında kule ve altyapı hizmetleri sunmak üzere Turkcell'in %100 iştiraki olarak Kule Hizmet ve İşletmecilik A.Ş. (Global Tower) kurulmuştur¹. Turkcell'in hisselerinin %51'ine Turkcell Holding A.Ş., %0,05'ine Çukurova Holding A.Ş. sahip olup, geri kalan hisseleri halka açıktır.

G.1.3. TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. (TT Mobil)

- (10) Dosya mevcudu bilgilere göre TT Mobil, Aycell Haberleşme ve Pazarlama A.Ş. (Aycell) ve İş-Tim Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Aria) 19.02.2004 tarihi itibarıyla TT-TİM İletişim Hizmetleri A.Ş. adı altında birleşmeleri sonucu faaliyete başlamıştır. Birleşmeden sonra Aria ve Aycell markalarının TT&TİM çatısı altında kullanılmaya devam edildiği kısa bir süreçten sonra 23 Haziran 2004 tarihi itibarıyla "Avea" markası Aria ve Aycell markalarını temsilen piyasaya sunulmuş ve 15 Ekim 2004 tarihinden itibaren ise TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ticari unvanı, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir. Şirketin mevcut durumdaki unvanı TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. olup, hisselerinin tamamı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye (Türk Telekom) aittir. Türk Telekom, her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki haklarını sunmaktadır. Ayrıca, kablolu ve kablosuz internet servis sağlayıcılığı hizmetini sunmak veya altyapısını kurup işletmek için yetkilendirilmiş olan TTNET A.Ş.'nin de hisselerinin tamamına sahip durumdadır.

¹ www.turkcell.com.tr, http://www.globaltower.com.tr/tr/hakkimizda/genel-bilgi/

G.2. BTK Görüşü

(11) BTK görüşünde özetle;

- Ülkemizde mobil elektronik haberleşme abonelerinden mobil haberleşme işletmecileri tarafından tahsil edilen telsiz ücretleri, EHK'nın Telsiz Ücretleri başlıklı 46. maddesinde *“(3) Kurumdan yetki almak suretiyle elektronik haberleşme hizmeti yürüten işletmeciler, kendi sistemlerine dahil her türlü abonenin bu Kanun uyarınca Kuruma ödemek zorunda olduğu telsiz ruhsatname ve yıllık kullanma ücretlerini, abonelerinden Kurum adına tahsil ederek, Kurum tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde, Kurum hesaplarına devretmekle yükümlüdürler. ... (5) Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin faturalı abonelerinden (ön ödemeli aboneleri hariç olmak üzere) alınan ruhsatname ve kullanma ücretleri, işletmecinin sistemine abone olunan ay itibariyle geriye kalan aylar için yıl sonuna kadar eşit taksite bölünerek alınır..”* hükümleri ile aynı Kanun'a ekli ücret tarifesinde belirlenen tutarlarda ve mobil işletmeciler ile BTK arasında imzalanan telsiz ücretlerinin BTK'ya ödenmesine ilişkin usul ve esasların belirlendiği Protokoller'de yer alan *“...Bu ücretlerin tahsili ile ilgili her türlü risk işletmeciye aittir.”* hükmü ve diğer protokol hükümleri çerçevesinde her ay, bir önceki aya ilişkin abone bildirimlerine istinaden BTK tarafından mobil işletmecilere tahakkuk ettirildiği ve aynı ayın son iş gününe kadar BTK'ya ödendiği, bu bağlamda mobil işletmecilerin sadece abonelerden tahsil edebildikleri ücretleri değil, bir kamu alacağı olarak tüm telsiz ücretlerini EHK'nın 46. maddesi gereği BTK'nın hesaplarına eksiksiz bir şekilde ödemekle yükümlü oldukları, bu doğrultuda işletmeciler tarafından ödenen söz konusu ücretlerin abonelerden tahsil edilip edilmediğine ilişkin riskin tamamen işletmecilerde olduğu,
- Abonelerden yapılan tahsilatla ilgili bürokratik, mali, icrai vb. işlemlerin kamu yerine işletmecilerce yürütülmesi ihtiyacının da dikkate alınarak tesis edilmiş olan söz konusu kanun hükmü ve diğer hükümler uyarınca görüş istenilen konu kapsamında BTK tarafından herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı,
- BTK'nın EHK'nın 46. maddesi gereği bir kamu alacağı olarak tahsil etmesi gereken abone ve işletmeci telsiz kullanım ücretlerini işletmecilerden Kanun'da öngörülen mevcut uygulama dahilinde tahsil etmekte olduğu, Protokol'ün uygulanmasında, telsiz ücretlerine ilişkin olarak işletmeciler tarafından halihazırda tabi oldukları yükümlülüklerle ve BTK'ya yaptıkları ödemelere hanel getirilmemesi ve bu yükümlülüklerde herhangi bir değişikliğin talep edilmemesi gerektiği,
- Numara Taşınabilirliği Uygulama Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar'ın (Usul ve Esaslar) “Telsiz kullanım ve ruhsatname ücreti” başlıklı 15. maddesinde *“Mobil numara taşınabilirliği kapsamında, faturasız hat kullanan bir abone, numarasını başka bir işletmeciye taşıması halinde o yıla ait telsiz kullanım ücretini tekrar ödemez. Faturalı abone ise numarasını taşıdığı tarih itibariyle kalan telsiz kullanım ücreti tutarını alıcı işletmecide ödemeye devam eder. Numara taşıma işleminin, aboneliğin ilk yılı içerisinde gerçekleşmesi durumunda, alıcı işletmecide aboneliğin ilk yılında alınan ruhsatname ücreti tekrar ödenmez.”* hükmünün yer aldığı, söz konusu hüküm ile verici işletmecide telsiz kullanım hakkı ücretini ödemiş olan faturasız hat kullanan abonelerin, alıcı işletmecide mükerrer ödeme yapmasının önlenmesinin amaçlanmış olduğu, bu kapsamda bahse konu Protokol çerçevesinde, numarasını taşıyan faturasız aboneler için telsiz kullanım ücretinin

verici işletmeci tarafından tahsil edilemeyen kısmının alıcı işletmeci tarafından tahsil edilmesinin amaçlandığı, bu şekilde herhangi bir mükerrer ödemenin söz konusu olmayacağı ve bu durumun Usul ve Esaslar'a aykırılık teşkil etmeyeceği,

- Bahse konu Protokol'ün zaman bakımından hangi alacaklara uygulanacağını tam olarak belirli olmadığı, Protokol'ün yürürlük tarihi öncesinde doğmuş ve halihazırda zamanaşımı süresi doğmamış olan alacaklara da uygulanabilir olmasının ön ödemeli aboneliklerde ispat araçlarının kısıtlılığı sebebiyle tüketici aleyhine sonuçlar doğurma ihtimalinin bulunduğu, Protokol kapsamındaki telsiz ücret alacaklarının zaman bakımından Protokol'ün yürürlüğünden sonra doğmuş alacaklarla sınırlandırılması ve buna ilişkin açık bir hüküm bulunmasının uygun olacağı,
- Söz konusu Protokol'ün, elektronik haberleşme sektöründe tüketicilere tanınmış olan numara taşıma hakkının bazı iyi niyetli olmayan uygulamalar neticesinde tüketiciye Kanun ile yüklenen mali yükümlülüklerden kaçınma aracı olarak kullanılması sonucu oluşan ve sektörü olumsuz olarak etkileyen tahsilat riskinin bir ölçüde giderilmesi amacıyla tesis edilmiş olduğu, bu çerçevede başta EHK ve ilgili ikincil mevzuatta yer verilen rekabete ilişkin hükümler kapsamında, Protokol'de yer verilen uygulamanın ilgili pazarlardaki rekabet düzeyine bu aşamada olumsuz bir etkisinin olmayacağı

ifade edilmektedir.

G.3. İlgili Pazar

- (12) Bildirimin konusunu, mobil numara taşıma işlemini gerçekleştiren ön ödemeli abonelerden telsiz kullanım ücretinin tahsil edilmesine yönelik sürecin düzenlenmesi hususu oluşturmaktadır. Bu itibarla ilgili pazar kapsamında öncelikle mobil işletmecilerin toplam ve ön ödemeli abone sayılarına, akabinde ise numara taşınabilirliği uygulaması doğrultusunda söz konusu abone bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Abone Sayısı ve Abone Sayısı Bazında Pazar Payları (%)

Yıl	Vodafone		Turkcell		TT Mobil	
	Abone Sayısı (Milyon)	%	Abone Sayısı (Milyon)	%	Abone Sayısı (Milyon)	%
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

Tablo 2: Ön Ödemeli Abone Sayısı ve Ön Ödemeli Abone Sayısı Bazında Pazar Payları (%)

Yıl	Vodafone		Turkcell		TT Mobil	
	Abone Sayısı (Milyon)	%	Abone Sayısı (Milyon)	%	Abone Sayısı (Milyon)	%
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (13) Bunun yanı sıra ön ödemeli abonelerin toplam aboneler içerisindeki payına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir. Tablodan da görülebileceği üzere tüm mobil işletmecilerin ön ödemeli abone sayısı, toplam abone sayılarının yaklaşık olarak %(.....)'unu oluşturmaktadır.

Tablo 3: Ön Ödemeli Abone Sayısının Teşebbüslerin Toplam Abone Sayısı İçerisindeki Oranı (%)

Yıl	Vodafone	Turkcell	TT Mobil
2016	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (14) Mobil numara taşıma (MNT) işlemi 09.11.2008 tarihinde kullanıma açılmış olup, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında taşınan toplam mobil numara sayısı sırasıyla 10.801.023, 11.396.173 ve 11.113.060 şeklinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte mobil işletmeciler bazında numara taşıma yoluyla farklı mobil işletmecilere geçen ön ödemeli abone sayısına ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 4: Numara Taşıma Yoluyla Farklı Mobil İşletmeciye Giden Ön Ödemeli Abone Sayısı

Yıl	Vodafone	Turkcell	TT Mobil
2016	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (15) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda, ön ödemeli aboneler içerisinde mobil numara taşıma yoluyla başka mobil işletmecilere geçen abonelerin oranı bilgisine aşağıda yer verilmektedir. İlgili tablodan mobil işletmecilerin numara taşıma yoluyla diğer mobil işletmecilere geçen ön ödemeli abone sayılarının, toplam ön ödemeli abone sayıları içerisindeki oranlarının düşük kaldığı görülmektedir.

Tablo 5: Ön Ödemeli Aboneler İçerisinde Numara Taşıma Yoluyla Farklı Mobil İşletmeciye Giden Abonelerin Dağılımı (%)

Yıl	Vodafone	Turkcell	TT Mobil
2016	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

G.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (16) Başvuru konusu Protokol'ün, ön ödemeli abonelerin mobil numara taşıma işlemi yapan kısmını kapsadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, dosya kapsamında ön ödemeli ve faturalı olarak sunulan hizmetlerin birbirine ikame olup olmadığı önem taşımaktadır.
- (17) Bu kapsamda aboneler açısından ön ödemeli ve faturalı hizmetlerin gerek fiyat gerekse sunulan tarifeler açısından benzer olduğu kanaati bulunmaktadır. Bununla birlikte, ön ödemeli abonelerin faturalı hizmet almasının önünde bir engel bulunmamaktadır. Zira, ön ödemeli bir abone önemli bir maliyete katlanmaksızın faturalı hizmete geçebilmektedir. Diğer taraftan mobil işletmeciler açısından da sunulan hizmetlerin niteliği değişmemektedir. Dolayısıyla söz konusu iki hizmet arasında önemli ölçüde bir farklılığın bulunmaması nedeniyle, ilgili ürün pazarı herhangi bir alt kırılıma gidilmeden önceki Kurul kararlarına² paralel olacak şekilde, en geniş haliyle "GSM hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (18) Dosya kapsamında incelenen ilgili hizmetler bakımından coğrafi bölgelere göre farklılık gösteren herhangi bir husus bulunmadığından ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

² Rekabet Kurulunun 06.06.2011 tarih ve 11-34/742-230 sayılı, 31.05.2018 tarih ve 18-17/315-155 sayılı kararları.

G.4. Bildirim Konusu Protokol'ün Kapsamı

- (19) Bildirim konusu Protokol Vodafone, TT Mobil ve Turkcell arasında imzalanan "Mobil Ön Ödemeli Aboneliklerde Yıllık Telsiz Kullanma Ücretinin Tahsilatına İlişkin Protokol"dür. Protokol'ün konusu, taraflarca tüm ön ödemeli aboneleri adına ilgili yılın başında veya ilgili abonenin yıl içerisinde verici işletmeciden hizmet almaya başladığı ay itibarıyla peşin olarak BTK'ya ödenmiş olan telsiz kullanım ücretinin, mobil numara taşıma (MNT) işlemi yapılması nedeniyle, verici işletmeci tarafından ön ödemeli aboneden tahsil edilemeyen kısmının, alıcı işletme tarafından söz konusu ön ödemeli aboneden tahsil edilmesine ilişkin usul ve esaslar ile tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi şeklinde ifade edilmiştir.
- (20) Bu noktada verici işletmeci ve alıcı işletmeci kavramlarının açıklanmasında fayda bulunmaktadır. Verici işletmeci; sistemine kayıtlı olan ön ödemeli aboneleri adına telsiz kullanım ücretini ve sistemine yıl içerisinde dahil olan ön ödemeli aboneler için ise sisteme dahil olunan ay itibarıyla telsiz kullanım ücretini BTK'ya peşin olarak ödemiş olan ve fakat ilgili ön ödemeli abonenin Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği kapsamında kendisinden alıcı işletmeciye numarasını taşımış olması sebebiyle BTK'ya ödemiş olduğu telsiz kullanım ücretini söz konusu ön ödemeli aboneden tahsil edememiş olan mobil işletmecidir. Alıcı işletmeci ise; bahsi geçen ön ödemeli abonenin Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği kapsamında kendisine numarasını taşıdığı ve verici işletme tarafından BTK'ya yıllık telsiz kullanım ücreti zaten ödenmiş olduğu için, söz konusu abone için telsiz kullanım ücretini BTK'ya tekrar ödeme yükümlülüğü bulunmayan mobil işletmecidir.
- (21) Söz konusu Protokol ile verici işletmeci tarafından ön ödemeli abone adına BTK'ya peşinen ödenmiş olan yıllık telsiz kullanım ücretinin MNT işlemi yapmış olması nedeniyle ilgili aboneden tahsil edilememiş kısmının tahsilatının alıcı işletmeci tarafından yapılmasına imkan tanınması amaçlanmaktadır.
- (22) Telsiz kullanım ücretine ilişkin düzenleme EHK'nın telsiz ücretleri başlıklı 46. maddesinde yer almaktadır. Bu maddeye göre telsiz kullanım ücreti BTK tarafından tayin edilmekte olup, BTK'ya gelir olarak kaydedilmektedir. Yine aynı maddeye göre telsiz kullanım ücretini ödeme mükellefiyeti abonelere aittir. Burada işletmecilerin rolünün sadece BTK adına tahsil aracılığını yürütmek olduğu anlaşılmaktadır.
- (23) Telsiz kullanım ücretinin abonelerden tahsili bakımından faturalı ve ön ödemeli abonelik modellerinde farklılık bulunmaktadır. EHK'nın 46. maddesinin beşinci fıkrasına göre faturalı abonelerden telsiz kullanım ücreti işletmecinin sistemine abone olunan ay itibarıyla, geriye kalan aylar için yıl sonuna kadar eşit taksite bölünerek alınmaktadır. Dolayısıyla, telsiz kullanım ücreti mobil işletmeciler tarafından faturalı abonelerden aylık olarak tahsil edilip, yine aylık olarak BTK'ya ödenmektedir. Ön ödemeli aboneler bakımından ise telsiz kullanım ücretinin tahsilat ve ödenmesine ilişkin farklı bir yöntem söz konusudur. Buna göre mobil işletmeciler, mevcut ön ödemeli aboneleri için 12 aylık ücreti yıl başında BTK'ya peşin öderken; yeni ön ödemeli aboneler için abonelik başlangıcından itibaren yılın geriye kalan ayları için tahakkuk eden telsiz kullanım ücretini, aboneliğin başladığı ay itibarıyla hesaplayarak peşin olarak BTK'ya ödemektedir.
- (24) Bildirim Formunda, EHK ile mobil işletmeciler ve BTK arasında imzalanan telsiz protokollerinde, işletmeciler tarafından ön ödemeli aboneler adına BTK'ya peşinen ödenen yıllık telsiz kullanım ücretlerinin ön ödemeli abonelerden hangi periyotlarda ve hangi usulle tahsil edileceğini düzenleyen herhangi bir hüküm bulunmadığı ifade edilmektedir. Uygulamada mobil işletmeciler tarafından hem mevcut hem de yeni gelen

ön ödemeli aboneler için peşin olarak BTK'ya ödenen telsiz kullanım ücreti, bakiye durumuna bağlı olmakla beraber, abonelerden 12 taksit halinde aylık olarak tahsil edilmektedir.

- (25) Bu durumda ön ödemeli bir abonenin takvim yılı içerisinde mobil numara taşıma yoluyla başka bir mobil işletmeciye geçmesi durumunda kalan aylar bakımından telsiz kullanım ücretinin nasıl tahsil edileceği sorunu ortaya çıkmaktadır. Başka bir deyişle, ön ödemeli abonenin MNT yöntemiyle mobil işletmeci değiştirmesi durumunda, ilgili abonenin telsiz kullanım ücreti mobil işletmeci tarafından peşinen BTK'ya ödendiğinden mobil işletmecinin şebekesinde artık kullanılmayan bir hat için kullanım ücreti ödenmiş olmakta ve söz konusu ön ödemeli abone eski mobil işletmecisine borçlanmaktadır. Ayrıca mobil numara taşıma yoluyla başka bir mobil işletmeciye geçiş yapmış bu aboneler daha önce hatlarına yeterli bakiye yüklememişlerse, geçiş yaptıkları esnada kendilerinden eski işletmecide buldukları süre boyunca tahsil edilmiş olması gereken miktar da tahsil edilememiş olabilmektedir.
- (26) Söz konusu Protokol mobil işletmecilerin telsiz kullanım ücretine yönelik olarak, mevcut veya MNT yoluyla geçiş yapacak potansiyel müşterileri hedefleyen kampanyalar yapmasını engellemektedir.
- (27) Ülkemizde faaliyet gösteren tüm mobil şebeke işletmecileri (Vodafone, Turkcell ve TT Mobil) Protokol kapsamında yer almaktadır. Aboneler bakımından ise sadece MNT işlemi gerçekleştiren borçlu ön ödemeli aboneler Protokol kapsamında bulunmaktadır. Dolayısıyla faturalı aboneler ve ilgili borcunu ödeyen ön ödemeli aboneler Protokol kapsamı dışındadır.
- (28) Bir diğer konu ise Protokol kapsamındaki ücrettir. Söz konusu ücretin belirlenmesinde operatörlerin herhangi bir inisiyatifi bulunmamakta olup, telsiz kullanım ücretini ödemekle yükümlü olan ön ödemeli abonenin kendisidir. İşletmecilerin rolü tahsilata aracılıktır. Dolayısıyla telsiz kullanım ücreti mobil işletmeciler adına bir gelir kalemi niteliğinde değildir. Bununla birlikte BTK'ya peşin olarak ödenen bu ücretlerin ön ödemeli abonelerden tahsil edilememesinin işletmeciler üzerinde bir mali yük oluşturduğu ifade edilmektedir.
- (29) Protokol'ün uygulanabilmesi için mobil işletmeciler arasında bilgi paylaşımı yapılmasının zaruri olduğu ifade edilmektedir. Bilgi paylaşımı yapacak taraflar verici işletmeci ile alıcı işletmecidir. Protokol'ün ekindeki "hizmet seviyesi taahhüdü"ne göre paylaşılacak bilgiler;
- Abone numarası, deaktivasyon tarihi ve devlete ödemenin yapıldığı anda hangi mobil işletmeciden hizmet aldığı bilgisiyle sınırlı olmak üzere MNT işlemi gerçekleştiren abone bilgilerinden,
 - Abone adına ilgili takvim yılı içerisinde BTK'ya yapılan ödeme tutarından,
 - İlgili takvim yılı içerisinde aboneden tahsil edilemeyen telsiz kullanım ücreti tutarından,
 - Olası abone şikayetlerinden
- oluşmaktadır.
- (30) Protokol'ün 5.7. maddesinde belirtildiğine göre, hiçbir şekilde fiyatlandırma, tarife, kampanya veya pazarlama stratejileri, kar marjı, kapasite kullanımı, üretim, satış adedi/hedefi, maliyet, Protokol'ün ifası için gerekli ve zorunlu olanların dışındaki abone bilgileri gibi rekabet açısından hassas bilgiler paylaşılmayacaktır.

- (31) Bildirime konu Protokol 01.01.2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Protokol'ün süresi 12 ay olarak öngörülmüş ve taraflardan her birinin bu sürenin bitiminden 30 gün önce noter aracılığıyla fesih ihbarında bulunmadığı takdirde 12 aylık süreler halinde otomatik olarak yenileneceği belirtilmiştir. Dolayısıyla protokol belirsiz sürelidir.

G.5. Değerlendirme

- (32) 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca bir anlaşma, karar, eylem veya birleşme/devralmaya, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmaması durumunda, menfi tespit belgesi verilebilmektedir.
- (33) Söz konusu Protokol'de tarafların alım veya satım fiyatları, indirimler veya diğer ticaret koşulları, üretilecek veya dağıtılacak malların veya sunulacak hizmetlerin miktarı, üçüncü kişilerden yapılacak alımlar veya üçüncü kişilere yapılacak satışlar, eşdeğer mal veya hizmetlerin tedariki için benzer şartlar uygulanıp uygulanmaması, farklı hizmetlerin ayrı ayrı veya birlikte sunulup sunulmaması gibi hususlarda tarafların ticari kararlarını özgürce almalarını engelleyebilecek herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.
- (34) Ayrıca Protokol'de, tarafların gelecekteki davranış ve stratejilerine ilişkin belirsizlikleri azaltarak piyasanın öngörülebilirliğini artırmak suretiyle rekabeti sınırlayabilecek ve teşebbüsler arasında koordinasyona yol açabilecek nitelikte herhangi bir rekabete duyarlı bilgi paylaşımı da gerçekleştirilmemektedir. Kaldı ki, Protokol kapsamında değişime konu olacak abone numarası, deaktivasyon tarihi ve devlete ödeme yapıldığı anda hangi mobil işletmeciden hizmet alındığına ilişkin müşteri bilgileri Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği kapsamında mobil numara taşıma işlemini gerçekleştiren müşteriyi bünyesine katan mobil işletmeci tarafından zaten elde edilmektedir. Nitekim Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği'nde numara taşınabilirliği sistemi, taşınmış numaralar, bu numaralara ilişkin yönlendirme ve işletmeci bilgileri ile diğer ilgili bilgilerin tutulduğu ve numaranın taşınması sırasında işletmeciler arasında bilgi alışverişinde de kullanılabilen ortak referans veri tabanı olarak tanımlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 20. maddesinin ikinci fıkrasında ise numara taşınabilirliği sisteminin ilgili işletmecilerin sistemleri ile bağlantılı olduğu ve *"...taşıma taleplerinin girilmesi, kontrol edilmesi, taşınan numaraya ilişkin ilgili bilgilerin diğer işletmecilere duyurulması, taşınmış numaralar ve bu numaralara ait yönlendirme bilgilerinin tutulması ile numara taşınabilirliğine ilişkin olarak işletmeciler arası bilgi alışverişi ve benzeri işlemler amacıyla"* kullanılacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla anılan Protokol'de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı bir hususun bulunmadığı anlaşılmıştır.
- (35) Öte yandan Protokol bir vergi türü olan telsiz kullanım ücretinin, MNT işlemi gerçekleştirmesi nedeniyle ön ödemeli abonelerden tahsil edilemeyen kısmının tahsil edilmesi ile ilgili olup tüm operatörleri kapsamaktadır. Söz konusu Protokol ile 4054 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamında bir hâkim durumun kötüye kullanılması söz konusu değildir. Ayrıca ilgili Protokol 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde herhangi bir birleşme devralma işlemini düzenlememektedir.
- (36) Açıklamalar ışığında Vodafone, TT Mobil ve Turkcell arasında imzalanan dosya konusu Protokol'ün 4054 sayılı Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (37) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Vodafone Telekomünikasyon A.Ş., TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. arasında imzalanan "Mobil Ön Ödemeli Aboneliklerde Yıllık Telsiz Kullanma Ücretinin Tahsilatına İlişkin Protokol"e 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.